

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3CoCsp/46/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120451774
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:6120451774.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudcov Mgr. Angeliky Sopoligovej a JUDr. Adriany Murínovej v spore žalobcu Intrum Slovakia, s.r.o., Bratislava, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanej A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XX, zast. doc. JUDr. Jozef Tekeli, PhD. & Associates, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Hlavná 111/25, IČO: 52 651 258, o zaplatenie 27.982,36 eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Michalovce sp. zn. 7Csp/27/2021-75 zo 6. októbra 2021

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v napadnutej časti, v ktorej žalovaná bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi aj úrok vo výške 10.870,83 eur v určenej lehote na plnenie a v súvisiacom výroku o trovách konania.

P r i z n á v a žalobcovi proti neúspešnej žalovanej 100% nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Michalovce (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví tohto rozhodnutia rozhodol v tomto znení:

I. Súd konanie o zaplatenie 600,- eur zastavuje.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi istinu 27 351,23 eur, úrok 10 870,83 eur, úrok z omeškania 30,14 eur, úrok z omeškania 1 665,99 eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 27 951,23 eur od 12.11.2020 do 11.12.2020, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 27 851,23 eur od 12.12.2020 do 22.1.2021, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 27 751,23 eur od 23.1.2021 do 4.2.2021, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 27 651,23 eur od 5.2.2021 do 11.3.2021, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 27 551,23 eur od 12.3.2021 do 9.4. 2021, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 27 451,23 eur od 10.4. 2021 do 11.5.2021, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 27 351,23 eur od 12.5.2021 do zaplatenia, poplatky vo výške 31,13 eur a to všetko v pravidelných mesačných splátkach 200,- eur splatných k 20.dňu v tom ktorom mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že nezaplatenie jednej splátky bude mať za následok splatnosť celého plnenia.

III. Žalobcovi súd priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia pohľadávky z úverovej zmluvy č. 1786597254 uzatvorenej ním a žalovanou dňa 8.11.2017, na základe ktorej poskytol žalovanej peňažné prostriedky v sume 30.000,00 eur, ktoré sa žalovaná zaviazala vrátiť s dohodnutým úrokom, poplatkami a ďalšími peňažnými plneniami v zmysle zmluvných dokumentov. Z dôvodu omeškania žalovanej a následnej nečinnosti žalovanej, žalobca pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru dňa 11.9.2019. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaná vykonala dve úhrady dňa 26.3.2019

v sume 50,00 eur a dňa 17.12.2019 v sume 100,00 eur. Pred podaním žaloby vykonala žalovaná úhrady dňa 7.4.2020 v sume 100,00 eur, dňa 7.5.2020 v sume 100,00 eur, dňa 10.6.2020 v sume 50,00 eur, dňa 10.7.2020 v sume 50,00 eur, dňa 12.8.2020 v sume 100,00 eur, dňa 11. 9. 2020 v sume 100,00 eur, dňa 16.10.2020 v sume 100,00 eur a dňa 11.11.2020 v sume 100,00 eur. Pred podaním žaloby žalobca výzvou zo dňa 1.12.2020 vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy, na ktorú žalovaná nereagovala. Žalobca si žalobou uplatnil úroky z omeškania, zmluvné úroky po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a to s poukazom na rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo 42/2020 a 8Cdo 125/2018.

3. Vo veci vydal Okresný súd Banská Bystrica platobný rozkaz sp. zn. 36Up/2215/2020, proti ktorému podala žalovaná odpor, namietajúc žalobcom uplatnené zmluvné úroky po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru vo výške 10.870,83 eur a 30,14 eur. Podľa žalovanej v zmysle právneho poriadku ako aj ustálenej judikatúry všeobecných súdov nie je prípustná kumulácia riadnych úrokov z omeškania a zmluvných úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru.

4. Žalobca podaním zo dňa 30.8.2021 vzal žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 600,00 eur z dôvodu, že žalovaná po podaní žaloby uskutočnila celkom 6 úhrad v celkovej výške 600,00 eur.

5. Súd prvej inštancie citujúc § 144, § 145 ods. 1 až 3, § 146 ods. 1 a 2 CSP na základe čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom, konanie v uvedenej časti o zaplatenie 600,00 eur zastavil.

6. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní citoval § 290 CSP, § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 1 až 8, § 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 12, § 517 ods. 1 a 2, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Právne posúdil vzťah sporových strán ako záväzkový vyplývajúci zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, z ktorého vyvodil právnu povinnosť žalovanej vrátiť žalobcovi poskytnuté peňažné prostriedky v sume 27 951,23 eur spolu s vyčísleným zmluvným úrokom vo výške 10 740,83 eur, úrokmi z omeškania (od momentu poskytnutia úveru do momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru) vo výške 30,14 eur, vyčísleným zákonným úrokom z omeškania vo výške 1.665,99 eur (vyčíslený úrok z omeškania od momentu zosplatenia úveru do vykonania poslednej úhrady žalovanej), zákonným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 27.951,23 eur od 12. 11. 2020 do zaplatenia a poplatku vo výške 31,13 eur. Dôvodil, že pokiaľ ide o náležitosti samotnej zmluvy, táto je v súlade s právnymi predpismi. Za nesporné považoval, že žalovanej bol podľa zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver, ktorého zmluvné podmienky žalovaná nedodrжала a prestala úver riadne splácať a preto žalobca dňa 11.9.2019 pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Vo vzťahu k žalovanou namietanému nároku žalobcu na zaplatenie vyčísleného zmluvného úroku z istiny vo výške 10.740,83 eur poukazujúc na ust. § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka uviedol, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná, pričom v súčasnej právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka ako aj Obchodného zákonníka, absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, keďže ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka pojednáva len o tom, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Dôvodil, že za situácie, ak dlžník porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplateniu veriteľom, je nutné podľa názoru súdu dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, pre ktorý by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. V ďalšom súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že zosplatenie úveru slúži k ochrane veriteľa, avšak podstata úverového vzťahu a jeho existencia ostáva zachovaná, a keďže veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena a záväzok dlžníka zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá, ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Upozornil na ten rozdiel, že pre omeškanie povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Dlžníkovi ostáva záväzok platiť úrok rovnaký ako v čase jeho dojednaní, t.j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Zároveň dôvodil, že pre spotrebiteľa je nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia. Dojednanie ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania a musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, to znamená, že ich výška musí byť stanovená v čase uzatvárania zmluvy o úvere.

Dlžník vtedy presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, veriteľovi náleží aj úrok z istiny vo výške, ako by pri riadnom plnení povinnosti dlžník zaplatil, tzv. „cenu peňazí“, ktoré žalovaná rozporovala. Žalovanú vzhľadom na jej schopnosti zaviazal na zaplatenie žalovanej sumy vo forme splátok podľa § 232 ods. 4 CSP vychádzajúc s rozhodnutí Najvyššieho súdu SR č.k. 8Cdo/135/2020, 8Cdo/118/2020, 8Cdo/237/2019.

7. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a § 256 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP.

8. Rozsudok v časti II. výroku, ktorým bola zaviazaná na zaplatenie úroku v sume 10.870,83 eur a III. výroku napadla včas podaným odvolaním žalovaná z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP, t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu (v časti II. a III. výroku) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne aby odvolací súd rozsudok zmenil v časti II. a III. výroku tak, že nárok žalobcu na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 10.870,83 eur zamietá a o náhrade trov konania rozhodne podľa pomeru úspechu strán vo veci. Žalovaná v dôvodoch odvolania nesúhlasí s rozhodnutím súdu, ktorým žalobcovi priznal nárok na vyčíslené zmluvné úroky vo výške 10.870,83 eur. Žalovaná zastáva názor, že pri posudzovaní žalobcom uplatneného nároku na zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov po vyhlásení predčasnej splatnosti celého úveru, mal súd prvej inštancie vychádzať z ust. § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko sa jedná o kogentné ustanovenie. Má za to, že žalobca má v danom prípade právo požadovať iba vrátenie úveru alebo jeho časti, ktorú dlžník ešte nesplatil a úroky z omeškania. Žalovaná uvedené argumentovala tým, že samotné užívanie finančných prostriedkov veriteľa môže byť odmeňované iba počas platnosti úveru, teda počas doby, ktorá bola zmluvnými stranami dohodnutá ako doba v ktorej sa dlžník zaviazal dlh splatiť. Podľa žalovanej nie je možné pochybovať, že vyhlásením predčasnej splatnosti podľa § 565 Občianskeho zákonníka sa posúva termín konečnej splatnosti na deň účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti. Uvedeným momentom zaniká zmluva o úvere, poukazujúc na § 578 Občianskeho zákonníka. Od momentu zániku spotrebiteľskej zmluvy o úvere už neexistuje právo spotrebiteľa peniaze užívať a zmluva uzatvorená na dobu určitú či na dobu neurčitú sa mení tak, že sa skrakuje jej časové ohraničenie. Poukázala na to, že úverová zmluva je právny vzťah synalagmatický, a právu užívať peniaze korešponduje povinnosť platiť z nich úroky. Má za to, že ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka bez pochybností modifikuje dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru, minimálne pokiaľ ide o dobu oprávnenia dlžníka užívať peniaze veriteľa a berúc do úvahy ust. § 578 Občianskeho zákonníka a mlčanie zákonodarcu o akejkoľvek možnosti pretvárania povinnosti dlžníka platiť úroky aj po predčasnej splatnosti úveru, považuje za zjavné, že po účinnosti zosplatnenia úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka nastupujú výlučne sankčné mechanizmy. Žalovaná v súvislosti s tvrdenými skutočnosťami poukázala na viacero rozhodnutí všeobecných súdov, v ktorých bolo vyslovené o i. aj to, že v prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru veriteľovi nepatrí a veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, ale vzniká len právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru ako aj úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Uvedený právny názor vyslovil aj NS SR už v rozhodnutí sp. zn. 4Obo/143/98

9. Žalobca v reakcii na odvolanie poukazuje na nelogický a svojvoľný výklad ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý podľa žalobcu v kontexte celého vyjadrenia pôsobí zmätočne a miestami protirečivo. Žalovaná najskôr poukazuje na kogentné ustanovenie § 517 Občianskeho zákonníka a následne uvádza, že ak je dlžník v omeškani, môže veriteľ požadovať iba samotné plnenie dlžnej istiny a následne úrok z omeškania, ktorý je pre spotrebiteľské vzťahy limitovaný. Podľa žalobcu k takémuto tvrdeniu nie je možné dospieť ani teleologickým ani gramatickým výkladom uvedeného ustanovenia. V ďalšom poukazuje na to, že žalovaná vykladá ust. § 565 Občianskeho zákonníka ako výpoveď a následne poukazuje na modifikáciu zmluvného vzťahu zosplatnením a zmluvu o úvere subsumuje pod ustanovenie upravujúce záväzkový vzťah nájomu veci. Žalobca zároveň upriamuje pozornosť, že

NS SR sa v rozhodnutí sp. zn. 4Obo/143/98 vyjadroval k zmluve o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka v spore obchodnoprávnom v roku 2000, pričom od uvedeného času došlo k výrazným zmenám v otázke posudzovania úverových zmlúv a spotrebiteľských zmlúv a uvedený právny názor je vzhľadom na aktuálnu súdnu prax prekonaný, avšak s vedomím toho, že požiadavka právnej istoty a ochrana legitímnych očakávaní nezahŕňa právo na ustálenú judikatúru (rozsudok ESLP vo veci Unédic c. Francúzsku z 18. decembra 2008 týkajúci sa sťažnosti č. 20153/04). Žalobca vzhľadom k uvedenému navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

10. Žalovaná v reakcii na vyjadrenie žalobcu k odvolaniu uviedla, že v nadväznosti na argumenty súdu poukazuje na ust. § 565 Občianskeho zákonníka, a teda že po účinnosti zosplatenia úveru nastupujú výlučne sankčné mechanizmy. Taktiež žalovaná poukázaním na ust. § 676 ods. 2 a § 723 ods. 1 Občianskeho zákonníka len doložila, že zákonodarca v otázke užívania veci po uplynutí zmluvne dojednanej doby inak ako podľa všeobecných sankčných mechanizmov, *expressis verbis* takúto situáciu upravil. Zdôraznila, že v prípade, že veriteľ požiadava o zaplatenie celej pohľadávky podľa § 565 Občianskeho zákonníka, absentuje právna úprava, ktorá by umožňovala popri sankčnom mechanizme priznanie aj zmluvne dojednaných úrokov, či inej odplaty veriteľovi. V ostatnej časti žalovaná zotrvala na svojom predošlom odvolacom návrhu.

11. Rozsudok v rozsahu výroku a v časti II. výroku, mimo úroku vo výške 10.870,83 eur, ktorým súd prvej inštancie konanie o zaplatenie 600,00 eur zastavil (výrok I.) nebol odvolaním napadnutý, v tejto časti nadobudol právoplatnosť podľa ust. § 367 ods. 2 a 3 CSP a nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

12. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas (§ 362 CSP) a oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a *contrario* CSP, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

13. Žalovaná uplatnila odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP, t.j., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

14. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumované pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a mohli mať vplyv na výrok samotného rozhodnutia.

15. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 ods. 1, 2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, 193 a 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

16. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu za zistený skutkový stav, t.j. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný

skutkový stav inak nesprávne aplikoval a vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach sporových strán.

17. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku v napadnutej časti a predchádzajúceho procesného postupu súdu prvej inštancie v rozsahu odvolacích námietok žalovanej a z hľadiska účinne namietaných odvolacích dôvodov dospel k záveru, že v prejednávanej veci uplatnené odvolacie dôvody nie sú preukázané a rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku ako aj v súvisiacom výroku o náhrade trov konania je vecne správny. Odvolací súd nezistil, že by preskúmané rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z právneho posúdenia prejednávanej veci založeného na nesprávnej aplikácii právneho predpisu alebo nesprávnej interpretácii inak správne použitej právnej normy. V konaní neboli zistené ani žiadne vady v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie spor právne posúdil správnym spôsobom, dospel k správnym právnym záverom a vo svojom rozhodnutí jasne a dostatočne vysvetlil relevantné a podstatné dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel a na ktorých svoje rozhodnutie založil tak po stránke skutkovej, ako aj po stránke právnej. Rozhodnutie dáva odpoveď na rozhodujúce tvrdenia, argumenty a námietky sporových strán, preto mu nemožno vytknúť nepreskúmateľnosť pre nedostatok alebo nezrozumiteľnosť dôvodov, rozsudok v celom rozsahu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodňovanie súdnych rozhodnutí v zmysle ust. § 220 CSP a plne rešpektuje základné právo strán (i žalovanej) na spravodlivý súdny proces. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Ako vyplýva z judikatúry Ústavného súdu SR, za porušenie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu.

18. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

19. Odvolací súd v súlade s cit. ust. sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku vo vzťahu k napadnutému výroku, ktorým žalovanú zaviazal k povinnosti uhradiť, okrem iného úroky v sume 10.870,83 eur a nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť rozhodnutia v tejto časti. Dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie žalobe žalobcu vyhovel, sú vecne správne a presvedčivo vysvetlené v odôvodnení napadnutého rozsudku, s týmito sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje, v podrobnostiach na ne poukazuje v súlade s § 387 ods. 2 CSP a konštatuje, že odôvodnenie rozsudku spĺňa všetky zákonné parametre riadne odôvodneného rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP).

20. Skutočnosti uvedené v odvolaní a odvolacie námietky žalovanej nič nemenia na vecnej správnosti rozhodnutia a nie sú spôsobilé spochybníť správnosť skutkových záverov (skutkových zistení) súdu prvej inštancie uvedených v odôvodnení rozsudku alebo právnych záverov, na ktorých je preskúmané rozhodnutie v tejto časti založené. Odvolací súd dospel k záveru, že žalovanou uplatnené odvolacie dôvody v prejednávanej veci nie sú preukázané a dôvodne uplatnené.

21. K odvolacím námietkam žalovanej, ktorými nesúhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie, že dohodnutý zmluvný úrok patrí veriteľovi aj po zosplatnení úverového dlhu, odvolací súd uvádza, že sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, že úroky za dočasné prenechanie peňažných prostriedkov po uplatnení práva na okamžité zosplatnenie úveru veriteľovi patria. Otázka prípustnosti kumulácie úroku a úroku z omeškania, inak povedané ich paralelného uplatnenia po predčasnej splatnosti úveru pri spotrebiteľských úveroch bola riešená Najvyšším súdom SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16. júna 2020. V intenciách tohto rozhodnutia Najvyšší súd SR vychádzal z toho, že v prípade zmluvy o úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len "zákon č. 129/2010 Z.z."), tento zákon nepokrýva všetky otázky vzniku úverového zmluvného vzťahu, práv a povinností strán zo zmluvného vzťahu vyplývajúcich, riešenia otázok, na akú dobu je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťahu úrokov z úveru a úrokov z omeškania, či výšky úrokov z omeškania. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere treba pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení § 497 a nasledujúcich ObZ o úvere.

Ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ, použijú vtedy, ak v OZ existuje také ustanovenie, ktoré možno prednostne aplikovať (§ 52 ods. 2 OZ). Z ustanovenia § 497 a § 502 ods. 1 ObZ vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. V prípade spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z.). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov; v § 502 ods. 1 prvej vete ObZ je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia ObZ, OZ alebo zákona č. 129/2010 Z.z. nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník a Občiansky zákonník nemodifikujú okamih trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa. Pokiaľ teda dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho "zosplateniu" veriteľom, neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za ne získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. "Zosplatenie" je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie pristupuje k povinnosti platiť zmluvné úroky aj povinnosť platiť úroky z omeškania. Dlžníkovi tak zostáva zachovaný záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dohodnutia, t.j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dohoda, ktorej obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny, jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, to znamená, že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dohody, ktorá umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nemožno ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto ustanovená cena nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu dohoda, ktorou sa dlžník (spotrebiteľ) zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Taká dohoda je tak porušením ustanovenia § 53 ods. 1 OZ. Na druhej strane postavenie veriteľa (dodávateľa) sa aj bez uvedenej dohody nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda, zostáva jeho právo zachované, pravda, po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody. Dovolací súd na tomto základe dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru patrí veriteľovi úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností zaplatil dlžník ako cenu peňazí.

22. Odvolací súd preto poukazujúc na vyššie uvedené závery má za to, že zákonné a vecne správne sú dôvody napadnutého rozsudku v časti, ktorou súd prvej inštancie priznal žalobcovi žalobou uplatnený nárok na zaplatenie úrokov z istiny nesplatených častí úveru v zmluvne dohodnutej výške po vyhlásení predčasnej splatnosti, teda úroku, ktorý by žalovaná pri riadnom plnení zaplatila. Rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku (II. výrok), ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania (III. výrok) podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil ako vecne správny. Žalovaná odvolaním spochybňovala vôbec možnosť nárokovať si veriteľom zmluvné úroky po zosplatení úveru, voči výške úrokov námietky nemala.

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Ref. D. E.

E.: opíš a daj na kontrolu referentovi

Predseda senátu

Rozmnož, 1 x zberný spis, zberný spis vylúč

1 x kópia referentovi

Ostatné so spisom zašli OS Michalovce

Prenos: Mgr. Tóthová: 12/10